

Testament og ny arvelov

Fakta og eksempler

Ivar Tuflåt Sjømæling

Mobil: 905 54 250

E-post: ivar.sjomaling@gmail.com

Pensjonistforbundet

Tydelig, sterk og synlig

Pensjonistforbundet

- Landets største interesseorganisasjon for alle som lever av pensjon - nær 250 000 medlemmer og 763 lokalforeninger.
- Partipolitisk uavhengig.
- Jobber for å gi landets pensjonister en tydelig stemme.
- Engasjerer seg innen helse, økonomi, kultur, trygghet og tilgjengelighet.
- En viktig eldrepolitisk aktør overfor Storting, regjering og myndigheter på alle nivåer.

Først litt om arveoppgjør og formuen

Et arveoppgjør er en to-trinns prosess.

- **Trinn 1:** Avklare hvilken formue arvelater etterlater seg.
- **Trinn 2:** Avklare fordelingen av arven.

Trinn 1. Formue og fordeling

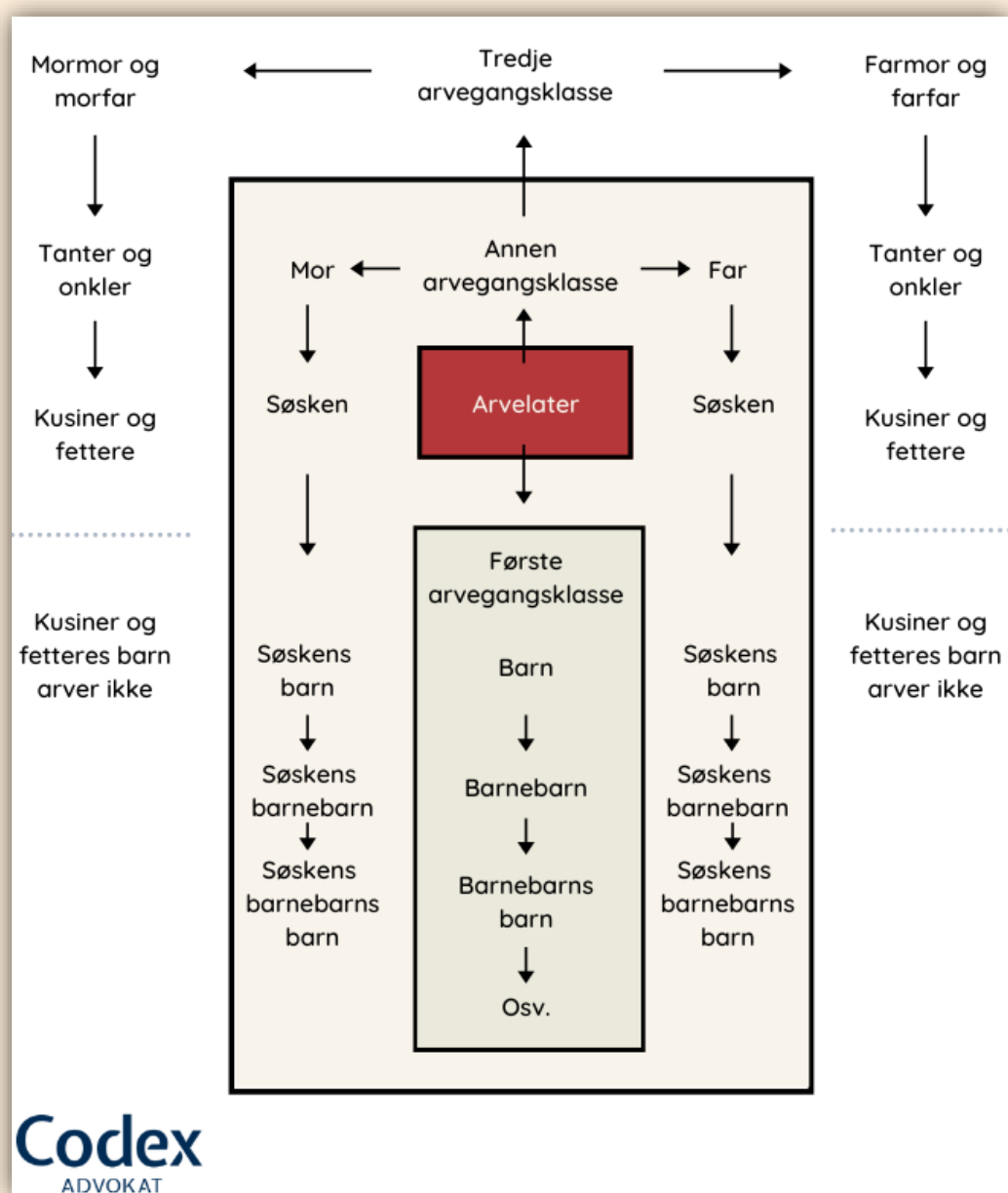

- Hvis du har ektefelle eller samboer, skal det først gjennomføres en deling av verdiene mellom dere for å avklare hva du etterlater deg som arv.
- Hvis dere er gift og bare har felleseieverdier (ikke særeie eller skjevdeling) vil den felles formuen deles med en halvpart til hver.
- Delingen er den samme som ville skjedd i et økonomiske oppgjør ved samlivsbrudd.

Trinn 2. Arveoppgjøret (Ny arvelov fra 1/1-2021)

- Pliktbetsarven (til barn) økes til 15 G, ca. 1,5 mill. kroner. Pliktbetsarven er som utgangspunkt 2/3 av verdiene til arvelateren, fordelt på livsarvingene. 15 G er kun øvre grense for hva hvert barn har krav på i pliktbetsarv.
- Ektefelle har rett på å arve ¼, minimum 4G.
- Har ikke arvelater livsarvinger, arver ektefelle ½ part, minimum 6 G.
- Samboere med felles barn har arverett på 4 G.
- Når du gir forskudd på arv - skal det sies som vilkår for gaven - at det gjøres kjent for gavemottaker at det er forskudd på arv.
- Hvis den avdøde ikke har arvinger etter loven eller etter testament, skal nettoformuen gå til frivillig virksomhet til fordel for barn og unge.

Testament

- **Hva er et testament?**

Et testament er et juridisk bindende dokument som du skriver hvis du vil at arven etter deg skal fordeles på en annen måte enn det som følger av arveloven.

- **Sagt på en annen måte:**

Et testament skriver du hvis du vil at deler av arven etter deg skal gå til et godt formål, eller hvis du ønsker å tilgodese andre personer enn kun dine nærmeste slektninger.

Testament

Greit å vite før du starter arbeidet med å skrive testament.

- Livsarvinger (barn) har krav på $\frac{2}{3}$ av formuen, men ikke mer enn et beløp som tilsvarer 15G. (ca. kr. 1,6 mill.)
- Ektefellen har rett på å arve $\frac{1}{4}$, min. 4G av formuen eller $\frac{1}{2}$, min. 6 G, der det ikke er barn.
- Om du ikke er gift og ikke har livsarvinger (barn), står du fritt til å testamentere til hvem du vil.
- To vitner som er myndige må underskrive testamentet. De må ikke være ektefelle, samboer, arvinger eller være nevnt i testamentet. Og du (testator) må underskrive testamentet mens vitnene er til stede.

Testament

- Du kan ikke bestemme noe som går ut på bruk eller ødeleggelse som åpenbart ikke har noe fornuftig formål.
- Du kan heller ikke bestemme noe som strider mot lov eller ærbarhet, for eks. at arven skal investeres i narkotikahandel eller bordellvirksomhet.
- Eier du en eiendom som det hviler odels- og åsetesrett på, kan du ikke fritt testamentere bort eiendommen (Odelsloven).
- Det er ikke noe i veien for å ha flere testamenter, og i slike tilfeller er alle like gyldige. Ved motstrid vil imidlertid det nyeste gå foran, og det kan hende at det nye må tolkes slik at det/de tidligere testamentene har falt bort.

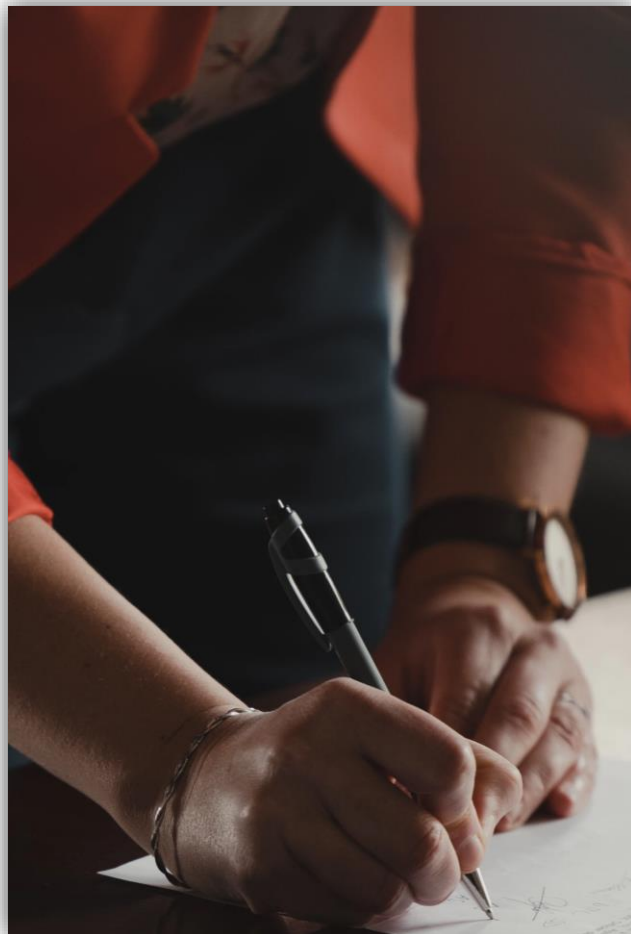

Testament

- Det er ingen bestemte krav til hvor eller hvordan et testament kan oppbevares. De vanligste løsningene er å oppbevare testamentet hjemme, i bankboks, hos en slektning eller hos en advokat.
- Den sikreste måten er å levere testament til tingretten for oppbevaring. Da vil det bli lagt inn i et elektronisk landsomfattende register og domstolen vil påse at det blir fremlagt når ditt dødsfall blir registrert.
- Et testament kan som utgangspunkt fritt endres eller tilbakekalles. Den som oppretter et testament, kan imidlertid ved «arvepakt» binde seg til ikke å endre eller tilbakekalle sitt testament.

Testament, eksempel.

Testament

Undertegnede Ola Normann, pers.nr. 250542 00000 som ikke har livsarvinger bestemmer følgende om det jeg etterlater meg:

- Min leilighet skal arves av Hans Hansen, pers.nr. 181268 00000.
- Kontanter og innestående på min bankkonto skal arves av Lise Landås, pers.nr. 050572 00000.
- Alt jeg for øvrig etterlater meg, herunder innbo i min leilighet, skal deles likt mellom de to overnevnte.
- Alt de to overnevnte arver etter meg, skal være deres særæie.

Sted: ..... Dato: ..... År: .....

.....
Ola Normann

Vitner

Undertegnede spesielt tilkalte vitner, som er godtatt av Ola Normann som testamentsvitner, bekrefter at Ola Normann i vårt nærvær uttalte at foranstående inneholder hans testament som han samtidig underskrev. Etter Ola Normann's ønske underskriver vi samtidig testamentet som testamentsvitner.

Etter vår oppfatning gjorde Ola Normann testamentet av fri vilje og var ved full sans og samling. Vi er ikke inhabile som testamentsvitner.

Sted: ..... Dato: ..... År: .....

..... (Vitne 1)	..... (Vitne 2)
Født:	Født: .....
Adresse:	Adresse: .....
.....	.....

Testament, eksempel.

Del 1 av 2

Testament

Undertegnede Ola Normann, pers.nr. 250542 00000 som ikke har livsarvinger bestemmer følgende om det jeg etterlater meg:

- Min leilighet skal arves av Hans Hansen, pers.nr. 181268 00000.
- Kontanter og innestående på min bankkonto skal arves av Lise Landås, pers.nr. 050572 00000.
- Alt jeg for øvrig etterlater meg, herunder innbo i min leilighet, skal deles likt mellom de to overnevnte.
- Alt de to overnevnte arver etter meg, skal være deres særeie.

Sted: ..... Dato: ..... År: .....

.....

Ola Normann

Testament, eksempel.

Tips:

Det er strenge formkrav til et testament for at det skal være gyldig. Søk derfor juridisk ekspertise hvis du er usikker når du skriver testament.

Del 2 av 2

Vitner

Undertegnede spesielt tilkalt vitner, som er godtatt av Ola Normann som testamentsvitner, bekrefter at Ola Normann i vårt nærvær uttalte at foranstående inneholder hans testament som han samtidig underskrev. Etter Ola Normann's ønske underskriver vi samtidig testamentet som testamentsvitner.

Etter vår oppfatning gjorde Ola Normann testamentet av fri vilje og var ved full sans og samling. Vi er ikke inhabile som testamentsvitner.

Sted: ..... Dato: ..... År: .....

.....

(Vitne 1)

(Vitne 2)

Født: ..... Født: .....

Adresse: ..... Adresse: .....

.....

PS: Arveavgiften ble fjernet i 2014)

Du kan gi ubegrenset med penger, eiendom og formuesgjenstander til dine arvinger uten at det medfører arveavgift. Også mens du lever - i en *Fremtidsfullmakt*.

Men det er noen feller:

- 1) Arveavgiften kan bli innført igjen. Et skatteutvalg har nå foreslått det.
- 2) For den som mottar arv kan det bety skattemessige endringer.

Takk for at jeg fikk
anledning til å gi dere litt
info rundt temaet
testament og ny arvelov!

Tekst og informasjon i denne presentasjonen er hentet fra:

- Karsten O. Five:
- Huseierne
- Sparebank1 SMN / Justify
- Statsforvalteren.no
- Advokatkontoret Codex
- Jurio.com

Presentasjon Pensjonistforbundet
Marianne Aarbakke, advokat og ekspert på arv og fremtidsfullmakt

Pensjonistforbundet

Tydelig, sterk og synlig